

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 565/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], narodeného [REDACTED], zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Mandzák a spol., s.r.o., Zámocká 5, Bratislava, proti postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Žiline v konaní vedenom pod ČVS: ORP-492/3-VYS-ZA-2016, postupu Okresnej prokuratúry Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 2Pv 404/16/5511, postupu Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 35T/89/2017, postupu Krajského súdu v Žiline v konaniach vedených pod sp. zn. 1To/30/2020 a 1To/58/2022 a proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tdo/74/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 9. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Žiline (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-492/3-VYS-ZA-2016, postupu Okresnej prokuratúry Žilina (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2Pv 404/16/5511, postupu Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 35T/89/2017 (ďalej len „konanie súd prvého stupňa“), postupu Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 1To/30/2020 a sp. zn. 1To/58/2022 (ďalej spolu len „odvolacie konanie“) a proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tdo/74/2023 (ďalej len „dovolacie konanie“). Navrhuje tiež prikázať najvyššiemu súdu konať v dovolacom konaní bez zbytočných prietahov, priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 30 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh a ostatného spisového materiálu vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovateľa okresného riaditeľstva ČVS: ORP-492/3-VYS-ZA-2016 z 30. decembra 2016 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre zločin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. b) a ods. 3 písm. b) a c) Trestného zákona. Následne prokurátor okresnej prokuratúry podal 19. júla 2017 na sťažovateľa obžalobu (č. k. 2Pv 404/16/5511-181) na okresnom súde, ktorý rozhodoval v trestnej veci sťažovateľa ako súd prvého stupňa. Okresný súd odsudzujúcim rozsudkom sp. zn. 35T/89/2017 z 30. októbra 2019 uznal sťažovateľa vinným zo spáchania zločinu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. b) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 ods. h) Trestného zákona, uložil mu trest odňatia slobody vo výmere troch rokov s podmieneným odkladom. Súčasne sťažovateľovi určil skúšobnú dobu s probačným dohľadom vo výmere troch rokov a prikázal mu riadne si plniť povinnosti vyplývajúce z daňových predpisov, predpisov upravujúcich správu daní, predpisov upravujúcich povinnosti podnikateľov a štatutárnych orgánov a z predpisov upravujúcich vedenie účtovníctva. Proti rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal 4. februára 2020 odvolanie, ktoré odôvodnil jeho právny zástupca 24. februára 2020. Krajský súd uznesením č. k. 1To/30/2020-384 z 28. apríla 2020 odvolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 35T/89/2017 z 20. apríla 2022 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania prečinu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere šiestich mesiacov s podmieneným odkladom a určenou skúšobnou dobou na dvanásť mesiacov. Sťažovateľ napadol odvolaním aj v poradí druhý rozsudok súdu prvého stupňa; krajský súd uznesením č. k. 1To/58/2022-513 zo 4. októbra 2022 tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie sťažovateľa zamietol. Sťažovateľ podal proti predmetnému uzneseniu krajského súdu 17. júla 2022 dovolanie. Okresný súd predložil spis dovolaciemu súdu až 1. decembra 2023.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Podstata sťažnostnej argumentácie sťažovateľa spočíva v tvrdenom porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote postupom orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov označených v záhlaví tohto rozhodnutia v trestnom konaní, ktoré prebieha 8 rokov. Uvedenú dĺžku trestného konania sťažovateľ považuje za ústavne neakceptovateľnú, akcentujúc pritom na skutočnosť, že má postavenie obvineného, a teda výsledok konania má pre neho nepochybne význam. Poukazujúc na nesústreďený postup (čo ale bližšie nešpecifikuje) v jeho veci konajúcich štátnych orgánov, sťažovateľ zdôrazňuje, že obdobie, ktoré sa zohľadňuje pri určovaní primeraného času v súvislosti s namietaným porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, začína plynúť dňom, odkedy bola osoba obvinená. Požiadavku priznať primerané finančné zadostučinenie odôvodňuje pretrvávajúcim pocitom neistoty, frustrácie a nedôvery vo fungovaní súdneho systému, ako aj rozsahom a intenzitou zásahu do ním namietaných základných práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všetky zákonom o ústavnom súde požadované náležitosti (§ 39, § 43, § 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 186/2010, I. ÚS 7/2023) a namietané porušenie označených práv sťažovateľa možno posudzovať spoločne.

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí aj pre čl. 6 ods. 1 dohovoru) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Hoci sťažovateľ výslovne nevzniesol požiadavku posúdiť dĺžku vedeného trestného konania ako celku, táto je zrejmá z obsahu ústavnej sťažnosti a zo sťažovateľovej argumentácie. Ústavný súd k tejto požiadavke pripomína, že obsah základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je obdobný do tej miery, že ich porušenie ústavný súd posudzuje spoločne, avšak perspektíva ústavného súdu vo vzťahu k jednotlivým štátnym orgánom je odlišná ako v prípade Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý namietané porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru posudzuje vo vzťahu k Slovenskej republike ako členské mu štátu Rady Európy. Naproti tomu ústavný súd ako vnútroštátny súd ochrany ústavnosti posudzuje potenciálne porušenie základných práv sťažovateľov vo vzťahu k jednotlivým štátnym orgánom (sp. zn. I. ÚS 390/2019, IV. ÚS 517/2021).

8. Ústavný súd tak pri posudzovaní namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov nesčíta automaticky v každom konaní jeho dĺžku pred viacerými inštanciami štátnych orgánov (orgánov verejnej moci) a túto následne nehodnotí bez ohľadu na celkové okolnosti prípadu, i keď ani takéto posúdenie prietáhov nemožno úplne vylúčiť (napr. IV. ÚS 81/2019, I. ÚS 103/2019, I. ÚS 282/2019). Ak je zmyslom a cieľom ústavnej sťažnosti zjednanie nápravy smerujúcej k ukončeniu (prietahovej) veci v primeranej lehote, a tým k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa, nemožno na výsledok nahliadať len cez prizmu primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré by nemalo byť ponímané ako výsledok a cieľ tohto konania, ale ako dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých

sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04). S ohľadom na uvedené ústavný súd pristúpil k posúdeniu postupu sťažovateľom označených subjektov samostatne.

IV.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry:

9. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor sa odvodzuje z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. III. ÚS 355/2012, I. ÚS 390/2019, II. ÚS 287/2021, II. ÚS 291/2020, I. ÚS 172/2022).

10. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 41/07, II. ÚS 46/07, I. ÚS 96/07, II. ÚS 214/08) prezentuje už ustálený záver, že základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústav a právu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje ochranu len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď porušenie práva označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade orgánmi činnými v trestnom konaní, pozn.) trvalo alebo ešte pretrváva (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Prednesené právne názory ústavného súdu sú akceptované aj judikatúrou ESĽP (Obluk proti Slovenskej republike, rozsudok ESĽP z 20. 6. 2006, sťažnosť č. 69484/01, body 61 až 65; Mazurek proti Slovenskej republike, rozsudok ESĽP z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

11. V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti hovoriť vtedy, ak v čase, keď bola ústavná sťažnosť podaná ústavnému súdu, už zo strany orgánu verejnej moci nedochádzalo k namietanému porušovaniu práva, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. IV. ÚS 223/2010, III. ÚS 462/2017, IV. ÚS 149/2018, II. ÚS 464/2018, IV. ÚS 159/2021, II. ÚS 302/2021, I. ÚS 405/2022).

12. Zo samotného odôvodnenia ústavnej sťažnosti vyplýva, že obžaloba smerujúca proti sťažovateľovi bola okresnému súdu doručená 19. júla 2017, čím sa v tejto veci skončilo prípravné konanie a začala sa súdna časť trestného konania. V čase podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (9. augusta 2024, pozn.) sa teda trestná vec sťažovateľa už niekoľko rokov nachádzala v štádiu po podaní obžaloby, v ktorom rozhoduje o ďalšom postupe vo veci samej príslušný súd. Podaním obžaloby stratili orgány činné v trestnom konaní právomoc rozhodovať v tejto trestnej veci (už nemohli žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania), a tým aj ukončili stav právnej neistoty sťažovateľa ako osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie.

13. Vychádzajúc z podstaty a účelu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k okresnému riaditeľstvu a okresnej prokuratúre odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56

ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (obdobne napr. II. ÚS 24/06, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 300/08, III. ÚS 114/2016, III. ÚS 101/2017, II. ÚS 287/2021, I. ÚS 405/2022).

14. Ako *obiter dictum* ústavný súd pripomína, že právna neistota sa v tzv. predsúdnom trestnom konaní týka toho, či orgán verejnej moci činný v prípravnom konaní (spravidla policajt) navrhne podanie obžaloby alebo navrhne v závislosti od výsledkov dokazovania v prípravnom konaní iný spôsob konečného rozhodnutia, napríklad zastavenie trestného stíhania (I. ÚS 316/2014). Vo vzťahu k prokuratúre sa potom právna neistota týka toho, ako prokurátor s takým podnetom naloží svojím (pre prípravné konanie meritórnym) rozhodnutím (II. ÚS 426/2020). V korelácii prezentovanej časovej postupnosti udalostí sa dostatočne odôvodňuje záver, že v čase podania ústavnej sťažnosti orgány činné v trestnom konaní už neboli oprávnené v predmetnej trestnej veci sťažovateľa konať, pretože spis sa nachádzal na najvyššom súde, a teda už nemohli ovplyvniť priebeh konania a ani porušovať namietané práva sťažovateľa. Ukončením vyšetrovania a podaním obžaloby orgány činné v trestnom konaní vykonali všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľa. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha týchto orgánov verejnej moci pri odstraňovaní právnej neistoty skončila v prípade vyšetrovateľa skončením vyšetrovania, predložením spisového materiálu prokuratúre a zo strany okresnej prokuratúry podaním obžaloby okresnému súdu (m. m. IV. ÚS 348/2020, I. ÚS 172/2022, I. ÚS 558/2023).

IV.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu:

15. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že v trestnej veci sťažovateľa okresný súd rozhodoval ako súd prvého stupňa dvakrát, a to rozsudkom sp. zn. 35T/89/2017 z 30. októbra 2019 a po vrátení veci odvolacím súdom (uznesenie krajského súdu č. k. 1To/30/2020-384 z 28. apríla 2020, pozn.) rozsudkom sp. zn. 35T/89/2017 z 20. apríla 2022, ktorý napadol sťažovateľ odvolaním. Krajský súd uznesením č. k. 1To/58/2022-513 zo 4. októbra 2022 odvolanie ako nedôvodné zamietol (súdny spis vrátený okresnému súdu 21. októbra 2022, pozn.). Sťažovateľ proti zamietajúcemu uzneseniu krajského súdu podal 17. júla 2023 dovolanie. Následne požiadal okresný súd o predloženie súdneho spisu dovolaciemu súdu písomným podaním z 23. novembra 2023. Súdny spis bol najvyššiemu súdu predložený 1. decembra 2023.

16. Z uvedenej chronológie je zrejmé, že v čase podania ústavnej sťažnosti bola vec sťažovateľa viac ako 8 mesiacov mimo dispozície okresného súdu a viac ako 1 rok mimo dispozície krajského súdu, a teda k prietiahom zo strany týchto súdov ani nemohlo dochádzať. S ohľadom na už prezentované názory v bode 10 a 11 odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľa proti postupu okresného súdu a krajského súdu nesmeruje proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu do základných práv sťažovateľa. Vzhľadom na to ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

IV.3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v dovolacom konaní:

17. Vo fáze predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd považoval v súlade s § 56 ods. 6 vetou za bodkočiarkou zákona o ústavnom súde za vhodné požiadať najvyšší súd o vyjadrenie sa k jej obsahu. Najvyšší súd vo vyjadrení č. k. KP 3/2024-316 z 15. augusta 2024 považoval dobu trvania dovolacieho konania (od 1. decembra 2023, pozn.) za ústavne udržateľnú

a neporušujúcu sťažovateľom označené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Zdôraznil, že právna neistota sťažovateľa bola už odstránená uznesením krajského súdu sp. zn. 1To/58/2022 zo 4. októbra 2022, pričom dovolacie konanie ako konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku predstavuje v tomto ohľade určitú nadstavbu. Už táto samotná okolnosť predstavuje výrazne nižšie nároky na rýchlosť konania (k tomu rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 100/2023). Tiež poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote ani podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (Humen proti Poľsku z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku zo 17. 1. 2002, body 64 65 a 66 rovnako tak aj napr. IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 251/2021), pričom tieto závery sa z hľadiska dohovoru týkajú len konania do právoplatného skončenia veci. Vo vzťahu k aplikácii čl. 6 ods. 1 dohovoru najvyšší súd namietol, že pod jeho ochranu nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj konanie o dovolaní (primerane rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 382/09, I. ÚS 5/02, IV. ÚS 100/2023, rozhodnutie EŠLP vo veci A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. marca 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru), pretože rozhodnutia o dovolaní priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [primerane rozhodnutie EŠLP vo veci Callaghan c. Spojené kráľovstvo z 9. mája 1985, Décisions et rapports. č. 60 (rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 403/09)].

17.1. K obsahu ústavnej sťažnosti sa vyjadril aj sudca spravodajca JUDr. Emil Klemanič, ktorý uviedol, že dovolanie bolo najvyššiemu súdu predložené 1. decembra 2023 a podľa neho k dnešnému dňu ide o časové obdobie, ktoré nepokladá za tak dlhé, že by bolo možné konštatovať prieťahy v konaní o dovolaní. V agende „Tdo“ sa veci vybavujú spravidla podľa poradia, pokiaľ nie je zistený mimoriadny právny záujem na prednostnom rozhodnutí vo veci. V danej veci bolo právoplatne rozhodnuté uznesením krajského súdu sp. zn. 1To/58/2022 zo 4. októbra 2022. Najvyšší súd preto konštatuje, že nevidí dôvod na prednostné rozhodovanie v tejto veci. K tvrdeniu sťažovateľa, že v tejto veci trestné konanie prebieha od roku 2016, keď mu bolo vznesené obvinenie, dodal, že v zmysle § 10 ods. 14 Trestného poriadku trestné konanie ako také nie je trestným stíhaním, za ktoré sa považuje úsek od začatia trestného stíhania až do právoplatnosti rozsudku. Navrhol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú odmietnuť.

18. Ústavný súd, posudzujúc dĺžku konania na dovolacom súde, vychádzajúc zo zistených okolností danej veci, konštatuje, že v namietanom konaní ani postupom najvyššieho súdu nedošlo k prieťahom takej ústavne relevantnej intenzity, že by ich bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom vzhľadom na povahu dovolacieho konania a osobitné postavenie najvyššieho súdu v rámci sústavy všeobecných súdov je doterajšia dĺžka dovolacieho konania (10 mesiacov) primeraná a ústavne akceptovateľná, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

19. V rámci posudzovania dĺžky dovolacieho konania však aj z hľadiska základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy platí, že právna neistota sťažovateľa bola už odstránená zamietajúcim

uznesením krajského soudu č. k. 1To/58/2022-513 zo 4. oktobra 2022, pričom dovolacie konanie ako konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku predstavuje v tomto ohľade určitú nadstavbu. Už táto samotná okolnosť predstavuje výrazne nižšie nároky na rýchlosť konania, k čomu pristupujú okolnosti podrobne opísané vo vyjadrení najvyššieho súdu, ktoré nemožno relevantne, resp. vo významnej miere zohľadniť v neprospech dovolacieho súdu.

20. K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom dovolacieho súdu ústavný súd (v súlade s jeho rozhodnutím vo veci sp. zn. IV. ÚS 100/2023) považuje za potrebné doplniť, že obsahovým cieľom judikatúry ESĽP aplikujúcej sa v trestných veciach je zabezpečiť to, aby obvinená osoba nebola príliš dlho obvinená a aby sa o tomto obvinení rozhodlo (Wemhoff proti Nemecku z 27. 6. 1968, sťažnosť č. 2122/64, bod 18). Posudzované obdobie začína v zásade vtedy, keď je osoba obvinená (Neumeister proti Rakúsku z 27. 6. 1968, sťažnosť č. 1936/63, bod 18), ale, zohľadňujúc okolnosti prípadu, môže začať aj skôr, napr. zadržaním (už citovaný Wemhoff, bod 19) alebo vypočutím sťažovateľa ako svedka podozrivého zo spáchania trestného činu (Kalēja proti Lotyšsku z 5. 10. 2017, sťažnosť č. 22059/08, bod 40). Posudzované obdobie sa v zásade končí oslobodením alebo odsúdením (už citovaný Wemhoff, bod 18). Z pohľadu čl. 6 dohovoru teda už o porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote nemôže ísť (ide o preskúmanie už právoplatného rozhodnutia v dovolacom konaní).

21. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

22. Na záver ústavný súd pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi, aby v prípade, že najvyšší súd nedospeje k relevantnému rozhodnutiu v primeranom čase, po splnení všetkých zákonných podmienok predložil ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. oktobra 2024

Miloš Mad'ar
predseda senátu